

โครงการศาลยุติธรรมเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันกฎหมายได้เข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนทุกคน ทั้งในระดับบุคคล สังคม และระดับความสงบสุขของประเทศชาติ ศาลยุติธรรมเป็นสถาบันหลัก ในการอำนวยความสะดวก และคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนภายใต้หลักนิติธรรม จึงมุ่งสร้าง ให้ประชาชน เด็ก และเยาวชน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกฎหมายของศาล ยุติธรรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อความเข้าใจของบุคคลต่าง ๆ ทั้งยังมุ่งประโยชน์และสร้างความ ประองตองสมานฉันท์ในกลุ่มสังคม ประเทศชาติ ดังนั้น ศาลยุติธรรมจึงมีภารกิจที่จะต้องเสริมสร้างให้ ประชาชนเคารพกฎหมายและเข้าถึงการอำนวยความสะดวกยุติธรรมได้โดยง่าย เสมอภาค เป็นธรรม โดย การให้ประชาชนทุกระดับชั้นมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองตาม หลักนิติธรรมภายใต้ระบอบประชาธิปไตย กฎหมายประเภทต่างๆ และการอำนวยความสะดวกยุติธรรม ของศาลเพิ่มมากขึ้น โดยการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายประเภทต่าง ๆ และนอกจากนี้ ศาลยุติธรรมควรมีเครือข่ายชุมชน องค์กรส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา ที่มีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้ ด้วย ซึ่งจะทำให้ประชาชนที่ได้รับความรู้สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ รู้จักยับยั้งชั่งใจ และการป้องกันตนเอง ไม่ก่อให้เกิดการกระทำความผิดต่อกฎหมาย และไม่กระทำ การใดที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน นำไปสู่สังคมที่สงบสุขได้มากขึ้น ปัญหาอาชญากรรมและความขัดแย้งต่าง ๆ อาจมีแนวโน้มลดลง และปริมาณคดีที่เข้าสู่ศาลอาจ มีปริมาณน้อยลงด้วย

ศาลยุติธรรมจึงต้องมีบทบาทและหน้าที่ในการเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายให้แก่ ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย โดยการนำความรู้เกี่ยวกับกฎหมายประเภทต่าง ๆ ออกเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ดังนี้

๑. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายพื้นฐาน เช่น สิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ และตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในชีวิตประจำวัน การค้าประกัน มรดก ที่ดิน ระบบการพิจารณาพิพากษาคดี และกฎระเบียบในการติดต่อราชการศาล เป็นต้น

๒. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายเฉพาะด้าน/กฎหมายใหม่ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายสิ่งแวดล้อม กฎหมายภาษีอากร กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ กฎหมายแรงงาน กฎหมายเลือกตั้ง กฎหมายเยาวชน กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นต้น

๓. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่สอดคล้องกับแต่ละพื้นที่ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับ ความมั่นคง และปลอดภัยในเขตพื้นที่ ๓ จังหวัด ชายแดนใต้ กฎหมายอิสลามสำหรับชาวมุสลิม ๔ จังหวัดชายแดนใต้ กฎหมายแรงงานต่างด้าว กฎหมายตรวจคนเข้าเมือง เป็นต้น

การเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายทั้ง ๓ ด้านดังกล่าว มุ่งหวังให้ประชาชนนำความรู้ ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน รู้จักสิทธิเสรีภาพของตน ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น และ

ไม่กระทำ...

ไม่กระทำความผิดด้วยเหตุแห่งการไม่รู้กฎหมาย รวมทั้งได้รู้ระบบและขั้นตอนในการดำเนินคดีของศาลยุติธรรม สามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง ตามระเบียบ ขั้นตอนที่กำหนด หากต้องมาติดต่อราชการศาล โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ ประชาชน ผู้นำเครือข่ายชุมชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา เด็ก และเยาวชน หรือผู้ต้องขังในเรือนจำ

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายนำความรู้ทางกฎหมายและการปฏิบัติตนเมื่อมาศาลไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันและปฏิบัติตนได้ถูกต้องเมื่อมาศาล

ตัวชี้วัดวัตถุประสงค์

๑. ประชาชนกลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับอบรมความรู้ทางกฎหมายและการปฏิบัติตนเมื่อมาศาล ร้อยละ ๘๐ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๒. ประชาชนกลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับการอบรมความรู้ทางกฎหมายและการปฏิบัติตนเมื่อมาศาล ร้อยละ ๘๐ ปฏิบัติตนได้ถูกต้องเมื่อมาศาล ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๓. เป้าหมาย

ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้ทางกฎหมายและการปฏิบัติตนเมื่อมาศาล

ตัวชี้วัดเป้าหมาย

ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับการอบรมความรู้ทางกฎหมายและการปฏิบัติตนเมื่อมาศาล ตามแผนที่กำหนด ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยใช้งบประมาณภายในวงเงินที่กำหนด

๔. แผนการดำเนินงาน

ดำเนินงานภายใต้กิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรม

กิจกรรมที่ ๑ แต่งตั้งและประชุมคณะทำงาน โดยแต่งตั้งคณะทำงาน จำนวน ๑ คณะ และประชุมคณะทำงาน จำนวน ๒ ครั้ง ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ – เดือนกันยายน ๒๕๖๑ ภายในวงเงินงบประมาณ ๓,๕๐๐ บาท (สามพันห้าร้อยบาทถ้วน)

กิจกรรมที่ ๒ จัดทำแผนการดำเนินงาน กำหนดกลุ่มเป้าหมาย และจัดทำหลักเกณฑ์แนวทางการบริหารงบประมาณและดำเนินโครงการ แจกภาคและศาลทั่วประเทศทราบ จำนวน ๑ ครั้ง ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ – เดือนกันยายน ๒๕๖๑

กิจกรรมที่ ๓ กองสารนิเทศและประชาสัมพันธ์วิเคราะห์และจัดสรรงบประมาณให้แก่ภาคและศาลทั่วประเทศสำหรับจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายให้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายตามเกณฑ์และแนวทางที่กำหนด โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ๓๐,๖๑๕ คน ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ – เดือนกันยายน ๒๕๖๑ ภายในวงเงินงบประมาณ ๙,๒๘๘,๕๐๐ บาท (เก้าล้าน - สองแสนแปดหมื่นแปดพันห้าสิบบาทถ้วน)

กิจกรรม...

กิจกรรมที่ ๔ หน่วยงานส่วนกลางจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายให้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ๒,๕๐๐ คน ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ – เดือนกันยายน ๒๕๖๑ ภายในวงเงินงบประมาณ ๗๐๘,๐๐๐ บาท (เจ็ดแสนแปดพันบาทถ้วน) สำหรับจัดกิจกรรมศาลยุติธรรมกับประชาชนบนเส้นทางสายเดียวกัน โดยการจัดอบรมให้แก่ นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ โรงเรียนมัธยม ในเขตกรุงเทพฯ

กลุ่มเป้าหมาย นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ โรงเรียนมัธยม ในเขตกรุงเทพฯ

กลุ่มเป้าหมาย นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา

ครั้งที่ ๓ วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ โรงเรียนมัธยม ในเขตกรุงเทพฯ

กลุ่มเป้าหมาย นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา

กิจกรรมที่ ๕ หน่วยงานส่วนกลาง ภาคและศาลทั่วประเทศรายงานผลการดำเนินงานโครงการฯ ไปยังกองสารนิเทศและประชาสัมพันธ์ ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ – เดือนกันยายน ๒๕๖๑

กิจกรรมที่ ๖ กองสารนิเทศและประชาสัมพันธ์สรุปและประเมินผลการดำเนินงานของภาคและศาลทั่วประเทศ และหน่วยงานส่วนกลางรายงานเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม จำนวน ๑ ฉบับ ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ – เดือนกันยายน ๒๕๖๑

๕. งบประมาณ

งบประมาณค่าใช้จ่ายด้านบริหารจัดการ โครงการศาลยุติธรรมเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน ในวงเงินงบประมาณ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สิบล้านบาทถ้วน)

๖. ระยะเวลา

ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

๗. การติดตามและประเมินผล

๑. ภาคและศาลทั่วประเทศรายงานผลการดำเนินโครงการ “ศาลยุติธรรมเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน” ไปยังกองสารนิเทศและประชาสัมพันธ์ ดังนี้

ไตรมาส ๒ ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑

ไตรมาส ๓ ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๑

๒. กองสารนิเทศและประชาสัมพันธ์ดำเนินการสรุปผลการดำเนินโครงการของภาคและศาลทั่วประเทศรายงานเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

๘. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประชาชนกลุ่มเป้าหมายนำความรู้ทางกฎหมายและการปฏิบัติตนเมื่อมาศาลไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันและปฏิบัติตนได้ถูกต้องเมื่อมาศาล

๙. ผู้รับผิดชอบ...

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

กองสารนิเทศและประชาสัมพันธ์ สำนักงานศาลยุติธรรม

๙.๑ ที่ปรึกษาโครงการ

๑. นายสุริย์วัฒน์ หงษ์วีไล	ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา ช่วยทำงานชั่วคราวในตำแหน่งผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำสำนักประธานศาลฎีกา
๒. นายบรรเลง แก่นยะกุล	ผู้ตรวจราชการ สำนักงานศาลยุติธรรม
๓. นางสาววิภาวรรณ หลีศิริ	ผู้อำนวยการกองสารนิเทศและประชาสัมพันธ์

๙.๒ ผู้บริหารโครงการ

กลุ่มงานช่วยอำนวยความสะดวก

๑. นางสาวณัชชา สังข์ทอง	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
๒. นางสาวฉัตรทิพย์ วงคำสอน	นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ
๓. นางสาวศิริมา โทนทอง	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
๔. นางสาวราตรี พรหมถนอม	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
- กลุ่มงานสารสนเทศและการสื่อสาร
๑. นางนันท์วัลย์ นุชนนตรี	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ
๒. นายธวัช จตุรภัทรไพบูลย์	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ
๓. นางสาวศณิฎา จารุภูมิิก	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ
-